

Lausunnon antaminen Nakkilan kunnalle suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksesta / Skarta Energy Pakkalan Sampo Oy:n aurinkovoimala

Kaupunginhallitus 26.01.2026 § 21
15/10.03.00.03/2026

Valmistelija Kaupunkisuunnittelun johtaja Virola Juha, puh. 0400 134 718,
kaavoitusarkkitehti Toivanen Mikko, puh. 0400 134 777

Nakkilan kunnan rakennustarkastaja on pyytänyt 10.12.2025 Ulvilan kaupungin lausuntoa 13.12.2024 jätetystä suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksesta, joka koskee Skarta Energy Pakkalan Sampo Oy:n hanketta aurinkovoimalan rakentamiseksi Nakkilan Pakkalankallioon aivan Ulvilan kaupungin rajalle osoitteeseen Metsästäjäntie 49. Hankealue on laajuudeltaan yhteensä n. 65 ha ja käsittää neljä nykyisin metsätalouskäytössä olevaa kiinteistöä (531-412-5-71 *Kotipelto*, 531-410-3-32 *Sampsala*, 531-412-1-61 *Perämetsä* ja 531-412-1-134 *Laurinhaka*), jotka maanomistaja on vuokrannut hanketta kehittäväälle yritykselle. Hakemuksen liitteenä olevan asemapiirroksen mukaan hankealue on tarkoitus jakaa yhteentoista huoltoteiden toisistaan erottamaan osa-alueeseen, jotka on tarkoitus täyttää aurinkopaneelirivistöillä. Alueen pohjoisreunaan on tarkoitus jättää tilavaraukset aluetta palvelevalle sähköasemalle ja akustolle. Toteutuessaan hankkeella olisi Ulvilan kaupungin kanssa yhteistä rajaa n. 1,3 km.

Satakunnan maakuntakaavassa (lainvoimainen 13.3.2013) hankealue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamiseen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuuksiin". Alue sijoittuu lisäksi *Jokilaakso* -nimiselle kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle (kk-1) ja aivan itäreunastaan *Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemavyöhyke* -nimiselle matkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv-2). Kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä tämän hankkeen kannalta oleellisena voidaan pitää erityisesti määräystä "[a]lueen arkeologiset kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristöjen tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina" ja matkailun kehittämisvyöhykkeitä koskevista suunnittelumääräyksistä määräystä "[v]yöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen".

Hankealue rajautuu pohjoisreunastaan pääosin Ulvilan kaupungin puolella sijaitsevaan Massin ulkoilualueeseen, joka on maakuntakaavassa osoitettu virkistysalueeksi (V). Virkistysalueita

koskevan suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen". Kaakkoisnurkasta hankealue rajautuu maakuntakaavan mukaiseen *Leistilänjärven kulttuurimaisema* -nimiseen maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöalueeseen. Arvokkaita tai merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet", minkä lisäksi "[k]ohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä tai hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä".

Maakuntakaavaa täydentäneessä Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (lainvoimainen 1.7.2019) alue on merkitty pääosin *Leistilänjärven kulttuurimaisema* -nimiseksi maisemallisesti tärkeäksi alueeksi. Maisemallisesti tärkeiden alueiden suunnittelumääräyksen mukaan "[a]lueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä".

Hankealueen itäosassa on voimassa Nakkilan taajamaosayleiskaava ja osayleiskaavan tarkistus (KV 15.6.2015 § 35). Hankealueen yleiskaavan alueelle jäävä osuus on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Merkintää koskevan määräyksen mukaan "[a]lueella on maa-ainesten ottaminen kielletty luonnonympäristön arvojen ja maisema-arvojen takia. Alueella on merkittäviä kallioalueita, maisemallista arvoa Leistilänjärven kulttuurimaisemaa rajaavana selänteinä ja alue on virkistyskäytön kannalta merkittävä. Alueen virkistyskäyttöä tulisi kehittää kokonaisuutena Ulvilan Massin ulkoilualueen kanssa". Hankealueen koillisreunassa sijaitseva Pakkalankallion maisemallisesti ja geologisesti arvokas kallioalue on lisäksi yleiskaavan mukainen arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma (ge). Merkintää koskevan määräyksen mukaan "[m]aa-ainesten otto tai muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymistä on alueella kielletty".

Nakkilan kunta on laittanut kunnanhallituksen päätöksellä 5.8.2024 § 131 vireille hankealuetta koskevan osayleiskaavan muutoksen, jonka tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalan sijoittuminen alueelle. Hanketta koskien on siis jätetty sekä suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemus että aloitettu osayleiskaavan muutoksen laatiminen. Osayleiskaavan muutoksen luonnos ei ole vielä ollut nähtävillä, mutta suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksen liitteenä on toimitettu alustava päiväämätön kaavaluonnos. Luonnoksessa hankealue on merkitty lähes kokonaan aurinkosähköenergian tuotantoon ja sähkön varastointiin varatuksi energiahuollon alueeksi (EN/au), jolle "saa rakentaa aurinkovoimalaa varten tarpeellisia huoltoteitä, teknisiä laitteita ja

verkostoja sekä akkuvarastoja. Alueen rakentamisessa on huomioitava sähkölinjoja koskevat etäisyys- ja suojausvaatimukset”. Määräysten mukaan ”[a]lueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolella avautuvia näkymiä sekä ehkäisemään mahdollisia heijastusvaikutuksia”. Hankealueen koillisreunaan on kaavassa jätetty 20 m leveä maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Alueen läpi kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Lisäksi hankealueelle on luonnoksessa merkitty kaksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää kalliometsäaluetta (luo-1) sekä kaksi säilytettävää arkeologista kohdetta. Luonnoksen mukaisia MU- tai erityisaluemerkintöjä ei ole huomioitu suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksen mukaisessa maankäyttöratkaisussa.

Hankealueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Hankkeesta järjestettiin Skarta Energy Oy:n aloitteesta 17.12.2025 palaveri, johon osallistui Skarta Energy Oy:n edustajan lisäksi Nakkilan kunnanjohtaja ja Ulvilan kaupunkisuunnittelun johtaja. Palaverissa Ulvilan kaupunkia edustanut kaupunkisuunnittelun johtaja toi alustavasti esille tässä lausunnossa mainittuja asioita.

Nakkilan kunnassa on vireillä myös toinen vastaavanlainen hanke (Alight Sampo Oy:n Rajamäen aurinkovoimala), joka on suunniteltu sijoitettavan niin ikään aivan Ulvilan kaupungin rajalle n. 2,5 km linnuntietä itään nyt kyseessä olevasta hankealueesta. Ulvilan kaupunki on antanut lausunnot hankkeeseen liittyvästä suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksesta (KH 2.12.2024 § 287) sekä osayleiskaavan muutosehdotuksesta (KH 27.10.2025 § 294).

LAUSUNTO

Yleisenä huomiona Ulvilan kaupunki toteaa, että hakemukseen liittyvät asiakirjat ovat keskenään ristiriitaisia, mikä vaikeuttaa huomattavasti hankkeen ja sen Ulvilan kaupungin alueidenkäyttöön kohdistuvien vaikutusten arviointia. Hakemuksen liitteenä olevassa alustavassa kaavaluonnoksessa on huomioitu erityisaluemerkinnöin kolme hankealueella sijaitsevaa kalliometsäaluetta, kohdemarkkinöin kaksi arkeologista kohdetta sekä hankealueen koillisreunassa kulkevilla aluevaraus- ja ulkoilureittimerkinnöillä yksittäinen ulkoilureittiyhteys Massinmäen ulkoilupoluilta hankealueen itäpuolella sijaitsevalle Metsästäjäntielle. Lisäksi luonnoksen paneelialuetta koskevan määräyksen mukaan ”[a]lueen ulkorajoille tulee jättää ja tarvittaessa istuttaa riittävästi suojapuustoa peittämään aurinkovoima-alueelta alueen ulkopuolelle avautuvia näkymiä sekä ehkäisemään mahdollisia heijastusvaikutuksia”. Hakemuksen liitteenä olevassa asemapiirroksessa em. kohteita, merkintöjä ja määräyksiä ei ole kuitenkaan huomioitu lainkaan, vaan aurinkopaneelirivistöt peittävät lähes koko hankealueen osa-alueiden välisiä huoltoteitä ja muuntamo- ja akustoalueita lukuun ottamatta. Se, onko hanketoimijan tarkoituksena toteuttaa hanke hakemuksen liitteenä olevan asemapiirroksen vai kaavaluonnoksen mukaisena, jää asiakirjoista epäselväksi. Näin ollen Ulvilan kaupunki pitää hakemusta puutteellisenä ja ehdottaa sitä täydennettäväksi

siten, että hakemukseen sisältyvät asiakirjat olisivat keskenään yhdenmukaisia ja kuvaisivat aiottua tilannetta niin tarkasti kuin tässä suunnittelun vaiheessa on mahdollista. Lausuntopyynnön liitteenä toimitettujen asiakirjojen perusteella suunnittelutarveratkaisua tai poikkeamista ei siis tulisi myöntää.

Hakemusasiakirjojen lisäksi Ulvilan kaupunki pitää epäselvänä ja puutteellisenä myös hankkeeseen liittyvää hallintomenettelyä. Hankkeeseen liittyen on yhtäältä laitettu vireille osayleiskaavan muutos ja toisaalta haettu suunnittelutarveratkaisua ja poikkeamista nykyisestä osayleiskaavasta ennen kuin vireille laitetusta osayleiskaavan muutoksesta on asetettu nähtäville luonnosta tai järjestetty viranomaisneuvottelua. Koska kyseessä on kuitenkin merkittävä hanke, tulisi hankkeeseen liittyvä alueidenkäyttö ratkaista ensisijaisesti kaavoituksella, ja suunnittelutarveratkaisu tulisi tehdä vasta kaavan saatua lainvoiman. Kaavoitusmenettely tarjoaisi suunnittelutarve- ja poikkeamismenettelyä paremmat lähtökohdat hankkeeseen liittyvän alueidenkäytön, vuorovaikutuksen ja vaikutusten arvioinnin järjestämiseen, minkä lisäksi kaavoituksella voitaisiin paremmin turvata hankkeen laadukas toteutuminen ja pyrkiä ehkäisemään hankkeen haitallisia ympäristö- ja muita vaikutuksia. Suunnittelutarveratkaisua ei siis tulisi tehdä tai poikkeamista myöntää nykyisestä yleiskaavasta ennen kuin aluetta koskeva osayleiskaavan muutos on saanut lainvoiman ja lainvoimainen kaava on suunnittelutarveratkaisua tehtäessä tosiasiallisesti huomioon otettavissa.

Ulvilan kaupunki pitää kaavoitusmenettelyä ensisijaisena myös sen takia, että hanke sijoittuu kiinni Ulvilan kaupungin rajaan ja alueella on Massin ulkoilualueen ja siihen liittyvien ulkoilureittien järjestämisen takia kahden kunnan alueidenkäytön yhteensovittamistarpeita. Massin ulkoilualueen Massin latu -niminen itäinen ulkoilureitti sijaitsee kiinteistön 531-410-3-32 Sampsala kohdalla n. 250 metrin matkalla aivan Nakkilan kunnan ja Ulvilan kaupungin rajalla, eikä reitin olemassaoloa ole huomioitu hakemuksen liitteenä olevassa asemapiirroksessa lainkaan. Alustavassa yleiskaavaluonnoksessa reitin kohdalle on merkitty n. 20 m leveä MU-alue ja sille ohjeellinen ulkoilureitti, mutta tätä ei voida pitää Massin alueen ulkoilumahdollisuuksien turvaamisen ja virkistyspalvelujen kehittämisen kannalta vielä riittävänä. Koska ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen ja ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuudet on mainittu myös alueella voimassa olevissa maakuntakaavamääräyksissä, vaikeuttaisi hanke toteutuessaan maakuntakaavan toteuttamista. Hankkeelle annettu myönteinen suunnittelutarveratkaisu olisi siten maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 32.2 §:n vastainen. Näin ollen Ulvilan kaupunki toteaa jälleen, että hankkeen sijoittuminen tulisi ratkaista ensisijaisesti kaavalla, ja että kaavassa tulisi ottaa riittävällä tavalla huomioon ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen sekä ulkoilua palvelevien reittien toteuttamismahdollisuudet maakuntakaavamääräysten mukaisesti.

Ulvilan kaupungilla ei ole Nakkilan naapurikuntana suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamislupahakemuksesta muuta huomautettavaa.

Toimivalta: Ulvilan kaupungin 1.8.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 22.3 § 7. kohdan mukaan toimivalta toimialaansa ja useaa toimialaa koskevien yhteistyötahojen pyytämien lausuntojen antamisesta on kaupunginhallituksella.

Sovelletut säännökset: Ulvilan kaupungin hallintosääntö 22.3 § 7. kohta.

Oheismateriaaleina lausuntopyyntö, suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemus, hakemuksen selostusosa, asemapiirros ja alustava osayleiskaavan muutoksen luonnos.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Nakkilan kunnalle selostusosan mukaisen lausunnon suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksesta, joka koskee Nakkilan Pakkalankallioon sijoittuvaa Skarta Energy Pakkala Sampo Oy:n aurinkovoimalaa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.